

projekta iz snemalnega tečaja in prek tega nadaljevali z napredno video montažo, key frame-i, efekti, preseti, animacijo napisov, efekti za zvok (de-noise). Udeleženci so tako individualno kot tudi skupinsko montirali video projekt ter ga pripravili za končno obdelavo in kreiranje posebnega zvoka za ta video posnetek.

Delavnica zvoka v filmih in video posnetkih. Na delavnici so udeleženci imeli priložnost seznaniti se z osnovo editinga (cut, paste, glue, copy itd.), postavitevijo zvočnih efektov in postavitevijo glasbe ter osnovo obdelave zvoka z dinamičnimi procesorji in audio efekti (plug-insi). Udeleženci so se spoznali z okoljem programa Nuendo 4, na katerem so z vodjo delavnice tudi snemali zvočne efekte in jih glede na video posnetke ter glede na zmontirane video projekte prilagajali.

Projekt »Umetnost multikulturalnosti – usposabljanje pripadnikov manjšinskih skupnosti na področju filma in fotografije« se financira iz Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete »Enake možnosti in spodbujanje socialne vključenosti«, prednostne usmeritve »Dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in njihovi socialni vključenosti«.

Namenska sredstva EU predstavljajo 85 % celotnih upravičenih stroškov, namenska sredstva slovenske udeležbe pa 15 % celotnih sredstev.

Kulturno-izobraževalni zavod Averroes je bil ustanovljen aprila leta 2008 v Ljubljani, ime pa je dobil po enem največjih filozofov in vsestranskih znanstvenikov srednjega veka. Averroes je evropeizirano ime arabsko-andaluzijskega filozofa, imenovanega **Ibn Rušd**, čigar dela so veliko pripomogla k ponovnemu razcvetu Evrope, z drugimi besedami lahko rečemo, da je bil most med »Vzhodom« in »Zahodom«, ko so med drugim prek njegovih del ponovno odkrili pozabljena znanja iz antike.

Zavod Averroes se ukvarja in se namerava tudi v prihodnje ukvarjati predvsem s kulturno-izobraževalnimi projekti, katerih namen je zbliževati in spoznavati ter širši javnosti približevati različne kulture na Slovenskem. Iz zgoraj naštetega izhaja tudi poseben cilj Zavoda Averroes, ta pa je spodbujanje splošnega izobraževanja, akademskega izobraževanja ter vseživljenjskega branja in učenja.

Interesno področje Zavoda Averroes zajema teme iz balkanike, orientalistike in islama, o muslimanih ter o vsem drugem, kar je povezano s prej naštetimi področji. Skratka, Zavod Averroes se slovenski širši javnosti ponuja kot »most« – oziroma širitev – multikulturalnosti, vendar ne samo skozi ozko tolerantnost, temveč kot resnično sobivanje in sožitje.

Ume-
tnost
mul-
tikul-
tur-
nosti

www.averroes.si

Ume-
tnost
mul-
tikul-
tur-
nosti

fotografska razstava
in video projekt

Španski borci
(Bralnica),
Zaloška cesta 61,
Ljubljana
Od 24. 9. do 5. 10.
2010

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Umetnost multikulturalnosti – usposabljanje pripadnikov manjšinskih skupnosti na področju filma in fotografije

Predstavitel aktivnosti projekta "Umetnost multikulturalnosti – usposabljanje pripadnikov manjšinskih skupnosti na področju filma in fotografije", ki so privedle do fotografske razstave in video projekta Umetnost multikulturalnosti. Skupina, ki je kreirala krovni projekt Umetnost multikulturalnosti, je opravila s prvim delom usposabljanja s področja filma in fotografije, ki predstavlja usposabljanje na področju fotografije (sama fotografija, obdelava fotografije in specializirano področje reportažne fotografije). V drugem delu projekta je skupina opravila še usposabljanje s področja filma in fotografije, ki predstavlja usposabljanje na področju videa (kreiranje videa, montaža videa, snemanje v naravi in zvok v video posnetkih).

Na **Seminarju fotografije** so se udeleženci spoznali z začetki in zgodovino fotografije, zgradbo fotoaparata (analogni, digitalni, objektiv, bliskavice, stativi), ekspozičijo (F, t, ISO, EV), kompozicijo (zlata rez, pravilo tretjin, pokrajina, portret, dogodki), obdelavo in hranjenjem fotografij (programi, posebnosti formatov, internet, print) ter fotografiranjem v praksi (spoznavanje digitalnega aparata).

Na **Seminarju obdelave fotografije** so se udeleženci spoznali s temeljnimi lastnostmi digitalnega zapisa fotografije, ki je bolj ali manj univerzalen in velja tudi za druge programe za obdelavo fotografij; posebej pa so spoznali stroj programa Photoshop, precej zapleteno organizacijo programa in možnosti za obdelavo, ki jih ponuja. Poudarek je bil na sodobni, nedestruktivni obdelavi fotografij z zahtevnejšimi orodji, s sloji in z maskami (Layers, Masks), kar je pogoj za varno in tudi ustvarjalno delo. Del tečaja smo namenili programu Adobe Camera Raw, ki je nekoliko bližje fotografskemu razmišljanju in ima drugačen pristop kot sam Photoshop. Pregledali smo tudi možnosti, ki jih ponuja Picasa, Googlov program za rokovanje s fotografijami. Nekaj tečajnikov se s podob-

nimi programi še ni srečalo, kar je bil glavni motiv uresničiti cilj tečaja, ki je bil pridobiti čim več znanja o obdelavi, predvsem pa naučiti jih, da se tako dobro znajdejo v programu, da bodo lahko večšine obdelave v prihodnje sami nadgrajevali, kar bi bilo brez ustreznega osnovnega znanja izredno težko.

Delavnica reportažne fotografije, Log pod Mangartom. Večina udeležencev je na delavnico prišla z že opravljenim osnovnim tečajem iz fotografije, zato je bilo delo razdeljeno na praktični del, se pravi fotografiranje na lokaciji pokopališča iz prve svetovne vojne v Logu pod Mangartom, in na poglobljeni teoretično-nadaljevalni del. Med potjo proti Logu pod Mangartom so tečajniki na enem od slapov v bližini Idrije tudi praktično preizkusili pravilno osvetlitev tekoče vode. Med praktičnim delom na pokopališču so se približje spoznali s fotografiranjem t.i. vzorcev (pattern) in njihovih zakonitosti. Predavatelj je obenem odgovarjal na konkretna vprašanja v zvezi z rokovanjem z različnimi modeli fotoaparata. Že med samim delom je predavatelj pregledoval posnetke tečajnikov na LCD-zaslonih njihovih fotoaparata in jih podrobneje komentiral.

Teoretični del z daljšo powerpoint projekcijo je bil posvečen naprednim tehnikam kompozicije in osnovnim principom postavljanja različnih grafičnih elementov v prostor. Drugi del predavanja pa je bil posvečen razlikam med črno-belo in barvno fotografijo ter podrobnejšim razlagam obeh tehnik. Črno-bela fotografija se namreč še posebno dobro vklaplja v kontekst t.i. socialne fotografije, kar fotografiranje pokopališč in ostankov vojn zagotovo je.

Filmski in video seminar. Namen predavanj in praktičnega dela je bil spoznati udeležence z osnovami televizijske in filmske govornice (t.i. teorije izražanja s TV-sliko) ter jih skozi praktično delo – snemanje z elektronsko kamero – spoznati z vsemi postulatami oziroma osnovami tehnike snemanja.

Predavanja na temo osnove TV-jezika so obsegala naslednje teme: 1. nastanek TV-oddaje – ideja, sinopsis,

siže, scenarij; 2. filmski kader – funkcija ter splošne karakteristike; 3. filmski plan kot osnovni izrazni element filma oziroma TV; 4. izbor planov – od totala do detalja; 5. izbor planov – montaža znotraj kadra ter kadriranje; 6. plan in kontraplan; 7. rakursi kamere ter funkcija le-teh; 8. vidni kot kamere ter t.i. psihološki kader; 9. objektiv kamere ter zvrsti in uporaba objektivov; 10. zoom objektiv ter t.i. dramaturški zoom; 11. kamera iz roke ter t.i. subjektivna kamera; 12. os akcije – funkcija le-te ter skok čez os; 13. kompozicija filmske oziroma TV-slike; 14. osvetljevanje ter zvrsti svetlobnih teles.

Drugi del seminarja je vseboval praktično delo z elektronsko kamero oziroma snemanje TV-slike. Na snemanju so se udeleženci seznanili z vsemi osnovnimi tehničnimi opravili pri delu z el. kamero (ostrenje slike, postavitve white balansa, določanja vrednosti irisa na zoomu, uporabi ND-filtra, pravilni držaji kamere, snemanju tona itd.). Na seminarju smo analizirali (tehnično in estetsko) tudi nekaj dokumentarnih, reklamnih pa tudi celovečernih filmov.

Delavnica snemanja na lokacijah 1. svetovne vojne. Večina udeležencev je prišla na delavnico z osnovnimi znanji snemanja in režije. Udeleženci so na delavnici spoznali osnovne zakonitosti ravnanja s kamero na prostem, izbora kadrov, motivov, načrtovanja in same izvedbe snemanja. Na lokacijah 1. svetovne vojne v Kobaridu in okolici Kobarida so pridobivali praktično znanje snemanja in režije, ustvarjali so surovi material, s katerim imajo prek znanj iz video montaže možnost priti do končnega video izdelka. Udeleženci so ob snemanju samih lokacij imeli priložnost snemati tudi igrane prizore na teh lokacijah.

Seminar video montaže. Udeleženci so najprej spoznali različne video formate in tehnike video montažnega programa Adobe Premiere Pro CS5. Poudarek je bil na spoznavanju okolja in orodij za montažo. Prek osvojenih osnovnih znanj iz video montaže so se udeleženci lotili konkretnega video